

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

Տնօրեն՝

<< 05 >>

2023թ.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Կապանի N2 ավագ դպրոց

10-րդ դասարանի տնտեսագիտական հոսք
ուսումնական հաստատության անվանումը, դասարան
Գրիգորյան Կարինե Արծրունի
դասղեկի ազգանունը, անունը, հայրանունը

<< 2023-2024 >> ուսումնական տարի

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:

V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակաձուլ (ինդուկցիա), արտաձուլ (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) Ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման, համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով,

դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջ հետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

է. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը.

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղի ոգտագործել սովորած տերմինները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն.

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

ե. բախումնային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. զերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն.

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչը նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել, խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները.

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամկարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. ինձամեջ սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Սույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, գթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>, պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասղեկը)

- ա) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
 - բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը.
 - գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
 - դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործառնությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին
 - ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
 - զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը.
 - է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
 - բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
 - գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
 - դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
 - ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
 - զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԽԱՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ _____ 2-3

ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ _____ 4-9

ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ _____ 10-11

ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՆ ԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ, ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ _____ 12

ԱՇԽԱՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ և ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ _____ 13

ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ _____ 14

ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՎՈՂ, ՍՈՑԻԱԼԱՊԵՏ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍՏ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԽԱՏՆԵՐԻ ՀԵՏ _____ 15

ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ _____ 16

ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ, ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ _____ 17

ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ _____ 18

ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ _____ 19

ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ _____ 20

28									
29									
30									
31									
32									
33									
34									
35									
36									

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

համար	հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (ինամակալի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	դրս/թվություն
1		077720251	Թրամփ. ՍՊ վարորդ	ապահով	
2	Չորք 4/26	098271973	ԲՈՒՍ, վարորդ	ապահով	
3	Ռ.Մինասյան 17-22	077459523	Աժդահակ ՍՊԸ	ապահով	
4	Գ. Նժդեհի 10/37	093201197	Կապանի Լեոնազ. ՍՊԸ հաշվապահ	ապահով	
5	Դավիթ Բեկ 122, բն. 7	093937396	ՀՎԿԱԿ ճարտարագետ	ապահով	
6	Մ. Հարությունյան 14-56	077421755	Հայաստանի Էլ.ցանց իրացման բաժնի պետ	ապահով	
7	Չորք 8-16	098841790	<<Ջանգակ>>Սպը մատուցող	ապահով	
8	Բաղաբերդ 8/20	098901699	Կապանի օդանավակայան ,տեսուչ	ապահով	
9	Հ. Ավետիսյան 1ա/13	041448144	Մայրը՝ <<Վայրլ>>ՍՊԸ	ապահով	
10	Մ. Ստեփանյան 40-16	094313089	ԶՊՄԿ ավագ լաբորանտ	ապահով	
11	Գ. Նժդեհ 10/49	094947814	<<ԶՊՄԿ>>ՓԲԸ աշխատանքի անվտանգության առաջատար ինժեներ	ապահով	
12	Երկաթուղայինների 3/37	077751508	ԱԶ	Ապահով	
13	Շահումյան 17/13	093885892	Հայրը՝ վարորդ Մայրը՝ ԱԶ	ապահով	
14	Ռ. Մինասյան 20-28	077537805	Արտագնա աշխատանքի	ապահով	
15	Երկաթուղայինների 1ա/1	093111240	Կապանի հ.6 հիմն. դպրոց, ուսուցիչ	ապահով	
16	Երկաթուղայինների 15/38	094445854	ՀՀ Զինված ուժեր	ապահով	
17	Մ. Հարությունյան 3/39	094628893	ԱԶ	ապահով	
18	Գ. Նժդեհի 16/25	094774050	ԶՊՄԿ	ապահով	
19	Երկաթուղայինների 9/49	094092281	<<ՀՎԿԱԿ>>անվտանգության աշխատակից	ապահով	
20				ապահով	
21	Մ.Ստեփանյան 41-39	094864364	Չի աշխատում	ապահով	

22	Ազատամարտիկների 5/21	093999180	<<Ֆայթ>>բանկ	ապահով	
23	Ռ.Մինասյան 20/50	098342498	ԱԶ	ապահով	
24	Երկաթուղայինների 1/12	093188883	Մայր` <<Հայրիզնես բանկ>>ՓԲԸ	ապահով	
25					
26					
27					
28					
29					
30					
31					
32					
33					
34					

ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը) __10⁹ դասարանը ունի տնտեսագիտական ուղղվածություն: Դասարանում սովորում են 24 աշակերտներ (13 տղա, 11 աղջիկ): Կան հետաքրքրասեր աշակերտներ, առաջատարներ: Հարգում են իրենց հասցեին արված յուրաքանչյուր ճիշտ, արդարացի դիտողություն: _____

2. Ուսումնադաստիարակչական նախատեսվող աշխատանքները ուստարվա ընթացքում __Նպաստել աշակերտների մոտ ինքնադաստիարակության, ինքնաքննադատության, հանդուրժողականության, լսելու և ուրիշի կարծիքը հարգելու կարողությունների զարգացմանը
 _ապահովել սովորողների անվտանգությունը, հետևել դասապրոցեսին նրանց ակտիվությանը, առաջադիմությանը _____

աշխատանքներ տանել ամրապնդելու ծնող-դպրոց կապը: Ծնողական ժողովներին կազմակերպել թեմատիկ քննարկումներ և ամրապնդել ծնող-աշակերտ-ուսուցիչ եռանկյունին և փոխհարաբերությունները հաշվի առնելով տարիքային ու խառնվածքի առանձնահատկությունները:

3. ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Հոգևոր դաստիարակություն_արժեքային համակարգի ձևավորում _____

Մերմանել հոգևոր արժեքներ:

Ձևավորել վերաբերմունք ընթացանության, հայկական մշակույթի նկատմամբ, սեր հայրենիքի, մայրենի լեզվի, հայոց պատմության նկատմամբ: Զարգացնել ազնիվ, բարի, վսեմ հատկանիշներ:

3.2 Գեղագիտական դաստիարակություն___Դասական արվեստի համամարդկային արժեքների ճանաչողություն, ըմբռնում, ընկալում: Ձևավորել գեղարվեստական ճաշակ, արթնացնել սեր սեփական-մշակույթի, արվեստի, ավանդույթների նկատմամբ:

3.3 Ռազմահայրենասիրական դաստիարակություն___Հայրենիքի ընկալել իբրև մեր գոյության միակ նախապայման, որն սկսվում է ընտանիքից և դպրոցից: Ճանաչել տալ մեր ազգի անցյալն ու ներկան, ձևավորել_հայրենասեր անհատ, նրանց մեջ վառ պահել ազգի հերոսների հիշատակը:

3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն_Ձևավորել գաղափարներ առողջ մարմնում առողջ հոգի, մտավոր և հոգևոր դաստիարակությունն սկսվում է ֆիզիկական դաստիարակությունից: _Հորդորել աշակերտների մասնակցելու սպորտային պարապմունքների: Ծանոթացնել առողջ ապրելակերպի և հիգիենայի կանոններին:

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն_Ձևավորել դրական վերաբերմունք աշխատանքային ռեժիմի, աշխատավոր մարդու նկատմամբ: Արժևորել աշխատանքը և նրա ստեղծած բարիքները:

3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն_<<Բնությունը կյանքի սկիզբն է>> նշանաբանով կապել աշակերտներին բնության հետ: Արթնացնել սեր բնության հանդեպ, սերմանել հետաքրքրություն բնության ու շրջապատի մաքրության անձնական պատասխանատվության վերաբերյալ:

3.7 Դպրոց ընտանիք կապը_Ծնողներին մասնակից դարձնել երեխայի դպրոցական առօրյային: Ծանոթանալ նրանց կյանքի, կենցաղի պայմաններին, օրվա ռեժիմին, դասապատրաստման ընթացքին: Ծնողներին տեղյակ պահել նրանց առողջության, առաջադիմության և կարգապահության մասին:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	Կատարողներ
I	<<Ամառային ճամբար >> այս վարժության նպատակն է աշակերտների մոտ ձևավորել հանդուրժողականության գաղափարը		դասղեկ աշակերտներ
II	<<Քանի լեզու գիտես այնքան մարդ ես>> թեմայով զրույց: Ձևավորել բազմակարծություն և աշխարհայացք		դասղեկ աշակերտներ
III	<<Եթե ես լինեի>> թեմայով քննարկում: Նպատակն է վեր հանել կարողությունները և հմտությունները		դասղեկ աշակերտներ
IV	<<Կարողությունների հստակեցում>> թերթիկի միջոցով հստակեցնել ,թե ինչ կարողություններն են ավելի զարգացած		դասղեկ աշակերտներ
V	<<Ես էլ քեզ նման եմ>> թեմայով զրույցը հնարավորություն կտա ձևավորել հարգանք դիմացինի նկատմամբ		դասղեկ աշակերտներ
VI	<<Բնական պաշարներ>> թեմայով քննարկումը կձևավորի գիտելիքներ արդյունաբերության տարբեր ոլորտների վերաբերյալ		դասղեկ աշակերտներ
VII	<<Աշակերտների իրավունքները և պարտականությունները դպրոցում>> նպատակն է հստակեցնել աշակերտների մոտ իրենց իրավունքները և պարտականությունները		դասղեկ աշակերտներ

VIII	<<Պետական խորհրդանիշներ>>թեմայով զրույց:Նպատակն է աշակերտներին ներկայացնել ծագման և ձևավորման ուղին		դասղեկ աշակերտներ
IX	<<Էկոլոգիական հիմնախնդիրներ>>:Աշակերտներին հանձնարարել հավաքել տեղեկություններ ՀՀ ավելի ուշագրավ էկոլոգիական խնդիրների մասին		դասղեկ աշակերտներ
X	<<Պոլիէթիլենի տոպրակներն ու շրջակա միջավայրը>> ասոցացնել հին և նոր դասըցտալ խնդրին նոր լուծումներ		դասղեկ աշակերտներ
XI	<<Գնահատիք ինքդ քեզ>> նպատակն է արժևորել արժեհամակարգ ինչպես նաև կարողանալ կատարել ինքնավերլուծություն		դասղեկ աշակերտներ
XII	<<Գնահատվող մրցույթ>>թեման հնարավորություն կընձեռի ճանաչել իրենց շրջապատող անձանց և շտկել թյուր կարծիքները		դասղեկ աշակերտներ
XIII	<<Բնական աղետներ>> ներկայացնել բնական աղետների առաջացման պատճառները և դրանց հետևանքները		դասղեկ աշակերտներ
XIV	<<Կարող եմ օգտակար լինել>> թեման գնարավորություն կտա աշակերտների մոտ ձևավորել բարին և դրական հատկանիշները		դասղեկ աշակերտներ
XV	<<Ազգ և պետություն>>թեմայով բաց քննարկում և վերլուծություն		դասղեկ աշակերտներ
XVI	<<Փոքրիկ պատմություններ անհատի և հասարակության խնդիրների մասին>> նպատակն է աշակերտներին տեղեկացնել թե մարդկությունը ինչ ժամանակաշրջան է անցել		դասղեկ աշակերտներ
XVII	<<Ազգային և միջազգային տոներ>> նպատակն է հստակեցնել ազգային տոների առանձնահատկությունները և ազդեցությունները		դասղեկ աշակերտներ
XVIII	<<Եկեղեցին և ազգը>> քննարկման միջոցով աշակերտների մոտ կհիմնավորեք եկեղեցու դերը հայ իրականության և հայ ժողովրդի կյանքում		դասղեկ աշակերտներ
XIX	<<Լրատվամիջոցներ և կերպարներ>>թեմայի միջոցով լուսաբանել արդի ժամանակաշրջանում լրատվամիջոցների դորը		դասղեկ աշակերտներ
XX	<<Բարեկամներ և թշնամիներ>> քննարկման միջոցով կներկայացվի հայ -ադրբեջանական խնդրի ծագման պատճառները		դասղեկ աշակերտներ

XXI	<<Ինչպես վարվել աղբի հետ>>օգնել սովորողներին գիտակցելու աղբի և թափոնների վնասակար ազդեցությանը բնության և մարդու առողջության վրա		դասղեկ աշակերտներ
XXII	<<Սպառողների իրավունքներ>>ներկայացնել և ձևավորել իրենց իրավունքները , որպես սպառողներ		դասղեկ աշակերտներ
XXIII	<<Քաղաքացիական ինքնություն>>կիմանան ինչ է քաղաքացիական ինքնությունը , կհասկանան թե քաղաքացի լինելը ինչքանով է առնչվում իրենց հետ		դասղեկ աշակերտներ
XXIV	<<Ինչի է պետք ներառումը>> աշակերտների մոտ ձևավորել հանդուրձողական վերավերմունք հատուկ կարիքավոր մարդկանց նկատմամբ		դասղեկ աշակերտներ
XXV	<<Ապագայի ծառը>> խթանումն է վերլուծելու պատճառահեռանալիս կապերը դիտարկելու, դասակարգելու հմտությունները		դասղեկ աշակերտներ
XXVI	<<Գնահավող մրցույթ >> աշակերտները կգարգացնեն և կստուգեն իրենց գիտելիքները, կկարողանան խմբում հաջողություն ապահովել		դասղեկ աշակերտներ
XXVII	<<Նախապաշարումների ուստայն>>ներկայացնել թե ինչպես է զգում նախապաշարումների և կարծրատիօերի զոհ դարձած մարդը:Իրավիճակը հաղթահարելու ուղիներ որոնել		դասղեկ աշակերտներ
XXVIII	<<Պատասխանատու քաղաքացի>>աշակերտները այս թեման ուսումնասիրելուց հետո կիմանան ,թե ինչպես պետք է լինի ցանկացած քաղաքացի		դասղեկ աշակերտներ
XXIX	<<Պետք է արդյոք խնայել>> խթանել աշակերտների ստեղծագործական մտանձողությունը ձևավորել բնուկյան և բնական պաշարների հանդեպ խնայող վերաբերմունք		դասղեկ աշակերտներ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	կատարողներ
XXX	<<Հայոց մեծ եղեռն>>աշակերտների ներկայացնել թուրքերի կատարած		դասղեկ աշակերտներ

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնությունը:

ՀՈՐՎԱԾ 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշչին համապատասխան կրթություն.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՒԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՐՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով: Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար:

Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրթական կազմակերպություններին:

ՀՈՐՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և

2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև տվյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ.

3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնականության բազայից.

4) մասնակցելու ներդպրոցական և արտադպրոցական միջոցառումների.

5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը.

6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.

7) ազատորեն փնտրելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.

8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները.

այլն: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՐՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈՐՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխհարաբերություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. <<Ուսումնական հաստատության դասղեկի աշխատանքային տարեկան ծրագիր>> մատյանը նախատեսված է դասղեկի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դասղեկը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման զուգակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատեսությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դաստիարակել, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները: Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դաստիարակչական տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դաստիարակչական աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, <<ստացավ>> և <<հանձնեց>> սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դաստիարակչական աշխատանքային ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դաստիարակչական աշխատանքային ծրագիր-պլանի հիման վրա կազմում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը:

ՀՀ ԿԳՆ նախարարի 15.08.2000թ. թիվ 264Մ հրամանի համաձայն
համարվում է պարտադիր գործառնության երաշխավորված փաստաթուղթ
© Կազմող՝ Վ. Միրումյան

© Տպագրության է պատրաստվել Վիամիր ՄՊԸ հրատարակչության կողմից, 3000 օրինակ